

บันทึกการเล่าเรื่อง

กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ : ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) กลุ่ม ชุมชนคนวิจัย

เรื่อง มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการวิจัยการศึกษา

วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2555

ผู้เล่าเรื่อง	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
<p>ผศ.ทรงสิริ วิชิรานนท์</p>	<p>จากการที่ได้เข้าอบรมเรื่อง มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการวิจัย การศึกษา จัดโดย วช. ซึ่งมีวิทยากร คือ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย และ ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช เป็นผู้บรรยาย หัวข้อที่อบรมทั้งหมดมี 6 หน่วย แต่จะพูดในหน่วยที่ 1 ก่อน ซึ่งก็คือ “รู้จักและใช้ประโยชน์เอกสารงานวิจัย” ซึ่งเป็นเรื่อง ที่นักวิจัยมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเป็นส่วนมาก โดยจะสรุปเป็น ข้อๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักวิจัยจัดทำรายงานมโนทัศน์ (concept paper) เป็น ข้อเสนอวิจัย (proposal)/โครงการเสนอขอทำวิจัย แม้แหล่งทุน สนับสนุนการวิจัยจะกำหนดว่า “ให้นักวิจัยจัดทำรายงานมโนทัศน์ (concept paper) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมก่อน หากผ่านการพิจารณาเบื้องต้น นักวิจัยจึงจัดทำข้อเสนอวิจัย (research proposal)” ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน เนื่องจากว่า concept paper เป็นแนวคิดที่เราต้องการนำเสนอเพื่อทำวิจัย ซึ่ง เกิดจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารเป็นความรู้ที่ยังไม่สมบูรณ์ ไม่มีข้อยุติ ซึ่งจะทำให้ให้นักวิจัยมีแนวทางในการกำหนดปัญหาวิจัย ของตนเอง 2. การจัดทำรายงานมโนทัศน์ของนิสิตนักศึกษาปริญญาเอก ไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่ควรจะเป็น มักกำหนดปัญหาวิจัยหรือ กรอบความคิดหรือสถิติวิเคราะห์เป็นตัวตั้ง แล้วจึงหาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รายงานเอกสารและงานวิจัยจึงมักไม่ เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิด นี่ก็เป็นอีกหนึ่งความเข้าใจที่ คลาดเคลื่อน เนื่องจากว่าขั้นแรกของการทำรายงานมโนทัศน์จะต้อง หาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อน และไม่ควรที่จะกำหนด ปัญหาวิจัยหรือกรอบความคิดหรือสถิติวิเคราะห์ตายตัว เพราะเมื่อ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วอาจจะเจอปัญหาหรือข้อที่ น่าสนใจมากกว่านั้นอีกก็เป็นได้ 3. รายงานวิจัย/ข้อเสนอวิจัย เสนอกรอบความคิดของการวิจัย ตั้งแต่บทแรก โดยไม่มีความรู้ ไม่มีหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ การวิจัยสนับสนุน ไม่เห็นที่มาของกรอบความคิด ก็เป็นความ เข้าใจที่คลาดเคลื่อน เป็นสิ่งไม่ถูกต้องเนื่องจากว่าการที่จะเสนอ กรอบแนวคิดได้นั้นก็ต่อเมื่อเราได้ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วเท่านั้น ฉะนั้น กรอบแนวคิดของการวิจัยจึงน่าจะอยู่ในบทที่ 2 4. เขียนบทความวิจัยโดยคัดลอกเนื้อหาจากบทที่ 5 ของ รายงานฉบับสมบูรณ์ ข้อนี้ก็ไม่ถูกต้องเช่นเดียวกัน เพราะถ้าจับ 	<p>ความรู้เกี่ยวกับการรู้จักใช้ ประโยชน์เอกสารงานวิจัยได้ อย่างถูกต้อง และไม่ละเมิด ลิขสิทธิ์</p>

เฉพาะบทที่ 5 มาเขียนบทความวิจัยก็จะไม่ครอบคลุมทุกเนื้อหาของงานวิจัย

5. หลักการเขียนบทความวิจัยจากงานวิจัยที่สำคัญคือรายงานวิจัยหนึ่งเรื่องจะเขียนเป็นบทความวิจัยได้เพียงบทความเดียว ข้อนี้ก็ไม่ถูกต้องเนื่องจากทุกบทของงานวิจัยนั้นสามารถนำมาเขียนเป็นบทความได้ทั้งสิ้น

6. ข้อเสนอวิจัย/รายงานวิจัย/บทความวิจัยเสนอวิธีดำเนินการวิจัยแบบกว้างๆ ขาดรายละเอียดที่เฉพาะเจาะจงตรงตามประเด็นวิจัยที่ตนเองต้องการศึกษา ข้อนี้ก็เป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไม่ถูกต้องเนื่องจากการเสนอวิจัย/รายงานวิจัย/บทความวิจัยที่ดีนั้นต้องนำเสนอทุกแง่มุม ทุกขั้นตอนอย่างละเอียดและชัดเจนว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ที่ไหน เมื่อไหร่ กับใคร เป็นต้น

7. รายงานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (review related literature) ควรมีความหนาแน่นย่อหน้า และควรคัดสำเนาเอกสารเกี่ยวกับนโยบายของรัฐ กฎหมายทางการศึกษา หลักเกณฑ์หรือระเบียบที่รัฐประกาศ ซึ่งเป็นเอกสารที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ในวงกว้าง ที่เกี่ยวข้องกับบริบทที่จะทำวิจัย นี่ก็เป็นอีกหนึ่งความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเนื่องจากว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องคัดสำเนาเอกสารเกี่ยวกับนโยบายของรัฐและอื่นๆ ที่เป็นเอกสารที่มีการเผยแพร่ในวงกว้างที่สามารถหาอ่านได้ทั่วไป แต่ถ้าจำเป็นต้องใส่ก็ควรจะใส่ไว้ที่ภาคผนวกและไม่ควรหนาเกิน 30 หน้า หลักที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับการอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยควรคำนึงว่าเอกสารนั้นตรงกับประเด็นหรือหัวข้อของเราหรือไม่ มีความทันสมัย และเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยของเราแค่ไหน

8. มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการเขียน รายงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง มี 7 ข้อ ดังนี้

8.1 ควรมีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ แม้จะไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นวิจัยที่ศึกษา นี้ก็ไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยควรนำเสนอเนื้อหาสาระที่ตรงประเด็นหรือเกี่ยวข้องกับประเด็นวิจัยที่ศึกษาเท่านั้น แต่ถ้าผู้วิจัยเห็นว่าเนื้อหานั้นมีประโยชน์ต้องการใส่ไว้ก็ให้ใส่ไว้ที่ภาคผนวกก็ได้

8.2 ควรเสนอสาระจากงานวิจัยที่อ่านมาจากบทคัดย่อหรือ Dissertation Abstract International (DAI) โดยไม่จำเป็นต้องเป็นรายงานวิจัยฉบับเต็ม (Full Report) เพื่อประหยัดเวลา ข้อนี้ก็ไม่ถูกต้องเนื่องจากบทคัดย่อเป็นแต่เพียงแหล่งชี้แนะข้อมูลเท่านั้น ฉะนั้นผู้วิจัยจึงควรค้นคว้าจากรายงานวิจัยฉบับเต็ม

8.3 ควรเสนอสาระแยกตามเอกสารรายฉบับ เรียงตามตัวอักษรชื่อผู้แต่ง และปี ที่พิมพ์เผยแพร่ เหมือนในบรรณานุกรม และไม่มีการสรุปสังเคราะห์ เพราะจะเป็นการไม่ให้เกิดประโยชน์เจ้าของงาน ข้อนี้ก็เป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเช่นกัน แท้จริงแล้วไม่จำเป็นต้องเรียงตามตัวอักษร แต่ควรเรียงตามความสำคัญ

ของประเด็นที่ศึกษา

8.4 กรณีที่นักวิจัยยังไม่ได้ศึกษา / หาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไม่ได้ ไม่จำเป็นต้องมีหัวข้อ “รายงานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง” ก็ได้ โดยนักวิจัยควรรายงานวิจัยไม่เคยมีใครศึกษาวิจัยเรื่องนี้มาก่อน ข้อนี้ก็ไม่ต้อง เพราะแหล่งข้อมูลมีมากมายและบางครั้งเราก็ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลหรือความรู้เหล่านั้นได้ด้วยข้อจำกัดบางประการ เช่น ข้อจำกัดด้านภาษาซึ่งมีอยู่มากมายที่เราอ่านไม่ออก และเขาอาจจะทำวิจัยเรื่องนั้นไว้แล้วก็ได้ ฉะนั้น เป็นไปไม่ได้เลยที่จะบอกว่า “เรื่องนี้ยังไม่มีใครศึกษามาก่อน”

8.5 เอกสาร / งานวิจัย / แหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิง อาจเป็นเอกสารเก่ามาก / ไม่ทันสมัยก็ได้ เพราะตำราหลายเล่มที่เก่ามากเป็นตำราชั้นครูทั้งสิ้น ความเข้าใจนี้ ก็เป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเช่นกัน เอกสารที่ใช้อ้างอิงควรจะเป็นเอกสารที่สะท้อนพัฒนาการของตำราชั้นครูนั้น ๆ และเป็นเอกสารที่ใหม่และทันสมัย มีผลการวิจัยที่ลุ่มลึกมากก็ยิ่งมีคุณค่าควรแก่การศึกษามากยิ่งขึ้น

8.6 คำว่า “เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง” มีความหมายรวมถึงเอกสารและงานวิจัยทุกชนิดไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับการวิจัยมากหรือน้อย ก็ใช้ได้ทั้งหมด แท้จริงแล้วผู้วิจัยควรจะนำมาใช้เฉพาะเอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้น แต่หากเห็นว่ามี ความสำคัญต้องการจะใส่ไว้ ก็ให้ใส่ไว้ที่ภาคผนวกได้

8.7 การเสนอรายงานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องใช้ “การคัดลอก/การตัดแปะ” (copy and paste) ได้ เพราะเป็นข้อความที่นำมาจากต้นฉบับจริง และถือว่าไม่ผิดจรรยาบรรณ เนื่องจากได้อ้างอิงชื่อเจ้าของผลงานแล้ว นี่ก็เป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนซึ่งนักวิจัยใช้กันมากซึ่งไม่ถูกต้อง ที่ถูกต้องแล้วผู้วิจัยควรจะเรียบเรียงด้วยภาษาหรือสำนวนของตนเองเท่านั้น

9. การรายงานผลการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร

9.1 ถ้านักวิจัยนำข้อความจากเอกสารต้นฉบับ มาเรียบเรียงวลีหรือประโยคใหม่ (paraphrase) ไม่จำเป็นต้องอ้างอิง เพราะไม่ได้ลอกข้อความจากต้นฉบับ นี่ก็ไม่ถูกต้อง หากมีการนำข้อความจากเอกสารต้นฉบับมาเรียบเรียงใหม่จำเป็นที่จะต้องอ้างอิงทุกครั้ง

9.2 นักวิจัยแปลข้อความหรือคัดลอกข้อความ คำต่อคำจากเอกสารต้นฉบับ โดยระบุการอ้างอิงในบรรณานุกรมท้ายรายงานไม่ต้องมีการอ้างอิงในเนื้อหา ความเข้าใจนี้ก็ไม่ถูกต้อง แท้จริงแล้วควรจะมีการอ้างอิงในเนื้อหาด้วย

9.3 การอ้างอิงสาระในเอกสาร ไม่จำเป็นต้องระบุเลขหน้าตั้งนั้น ถ้าอ้างอิงหลักการวิจัย อ้างอิงตำราวิจัยเล่มไหนก็ได้ จริงๆ แล้วผู้วิจัยควรจะต้องระบุเลขหน้าไว้ด้วยเพื่อสะดวกต่อการสืบค้น

9.4 การอ้างอิงสาระในเอกสาร อาจตัดตอนมาคำเดียว วลี

	<p>เดียวหรือประโยคเดียวก็ได้ และนำมาใช้ในการอธิบายแนวคิดที่ไม่ตรงกับแนวคิดในต้นฉบับก็ได้ ข้อนี้เป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง และถือว่าผิดจรรยาบรรณนักวิจัยด้วย</p> <p>9.5 นักวิจัยอาจคัดลอกข้อความจากผลงานวิจัยของตนเองทั้งที่พิมพ์/ไม่พิมพ์เผยแพร่ มาใช้ในเอกสารวิจัยที่เขียนใหม่ได้โดยไม่ต้องอ้างอิง และไม่ผิดจรรยาบรรณเนื่องจากเป็นผลงานของนักวิจัยเอง ความเข้าใจเช่นนี้ก็ไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยต้องอ้างเจ้าของผลงานทุกชิ้น ไม่ว่าจะเป็ผลงานของตนเองหรือผู้อื่น</p>	
--	--	--

คุณลิขิต : นายประยุทธ เทียมสุข

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมการเล่าเรื่อง

กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ : ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) กลุ่ม ชุมชนคนวิจัย

เรื่อง มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการวิจัยการศึกษา

วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2555

1. ผศ.ผ่องพรรณ	จันทร์กระจ่าง
2. นางสาวชฎาพร	จินชานา
3. ผศ.ทรงสิริ	วิชิรานนท์
4. ดร.อรุณี	อรุณเรือง
5. นางสาวภาวิณี	อุ้นวัฒนา
6. นางสาวไบเฟิร์น	วงษ์บัวงาม
7. นางสาวสุทธิมา	จันเพ็ง
8. นางระวีวรรณ	ธรรณี
9. นายภคพนธ์	ศาลาทอง
10. นายประยุทธ	เทียมสุข

ภาพกิจกรรมบันทึกการเล่าเรื่อง

กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ : ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) กลุ่ม ชุมชนคนวิจัย

เรื่อง มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการวิจัยการศึกษา

วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2555

รายชื่อคณะกรรมการเครือข่ายการจัดการความรู้ภายในและภายนอกคณะศิลปศาสตร์

กิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (CoP)

กลุ่ม ชุมชนคนวิจัย

เรื่อง มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการวิจัยการศึกษา

วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2555

คุณเอื้อ	นายภคพันธ์	ศาลาทอง	คณบดีคณะศิลปศาสตร์
คุณอำนวย	ดร.พรพีไล	เต็มสินสวัสดิ์	รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย
คุณประสาน	นางระวีวรรณ	ธรรณี	
คุณกิจ	ผศ.ทรงสิริ	วิชิรานนท์	
คุณลิขิต	นายประยุทธ	เทียมสุข	